

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.

Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”

Megjelenik minden vasárnap.

Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Bajok a vallásügyi törvénytervezettel.

A legújabb vallásügyi törvénytervezet, úgy látszik, nemcsak belpolitikai zavarokat idéz elő, hanem, ha csakugyan ez a többször átgyurt vallásügyi törvénytervezet kerül a parlament elé: akkor el lehetünk készülve arra is, hogy komolyabb külpolitikai bonyodalmakat is idézhet elő, egyrészt a Vatikánnal való surlódásokból, másrészt a protestáns egyházak világszövetsége ellenőrző magatartásából kifolyólag. Nem értjük, hogy mire való a surlódási felületet, ebben az országban kiterjeszteni a legérzékenyebb lelki rétegekre is s nem tudjuk, hogy micsoda állampolitikai bölcsesség szent láza szállta meg Lepedatut, amikor újabb ütközőpontokat ékelt bele az állam amugy is össze-vissza horpadt testébe.

A görög katolikus főpapság határozott állásfoglalása és a protestáns részekről is elhangzott, számtalan sérelmes kritikák azt mutatják, hogy a liberálisok vallás-politikája nem felel meg sem a modern jogállam követelményeinek, sem a modern idők emelkedett s vallásügyi tekintetben interconfessionális szellemének. Ha a történelem folyamán végigtekintünk az államnak, mint az összeség területi egységének a vallások, illetve egyházakkal szembeni politikai magatartásán, azt látjuk, hogy Romániának jelenbeni vallásügyi politikája nagy visszaesést mutat, mert az ilyen vallás-

ügyi politikát a modern egyházjog, a Bizantinizmus névvel jelöli és mint csökevény visszafejlődési maradványt, minden jogállam visszautasítani igyekezett.

A modern parlamentarizmus nem ismeri el a bizantinizmusba illő preponderált, tehát burkoltan államegyház terjesztése és erősítése érdekében hozott vallásügyi törvényjavaslatokat. A kánonjog és a magosabb állami érdek, a modern államok életében, nagyon szépen megférhetnek, mint egészen külön közületek szabályai vagy törvényei, egymás mellett. Az állam, mint olyan, nem sokat törődik az egyéniség elvével, mert az állam előtt az összeség érdeke a fontos, de a vallásokban és azok közületeiben a legfőbb szempont csak az egyének üdvössége lehet. E két ellentétesnek látszó érdek csak látszólag ellentétes, mert amint a történelem bizonyítja, mindkettő nagyon szépen megélhet egymás mellett. Természetes, hogy mindez csak úgy képzelhető el, ha az állam nem azonosítja magát, sovén faji érdekekért teljesen egy felekezettel és ha az egyetlen lehetséges harmoniát, a mindig különálló és öncélú felekezetek között, nem zavarja meg a preponderált felekezetnek nevezett állam vallási, tehát politikai érdekekből.

Egy polyglott állam, mint a minő Románia is, ahol a több nyelvűségen kívül, egész sora tarkálk a különféle vallásoknak és azok történeti közületeinek, a lehető legszerencsétlenebb álláspont az, ha ezen vallások, illetve

egyházak között értékfokozati különbségeket tesznek s ha még ráadásul ez a preponderáló tendencia, burkolt formában jelentkezik, avagy hazug és hamis állampolitikai elveken épül fel, akkor nemcsak esztelenség az ilyen politika, hanem egyenesen erkölcstelen is, mert mint a sanda mészáros, egészen másfelé sujt, mint ahova néz!

Romániában Lepadatu sanda szeme a felekezetek közötti viszonzosságra és békességre néz ugyan, de a vallásügyi törvénytervezet mészáros taglójával a görög katolikus és kisebbségi egyházakra sujt. Erdély földje a vallásszabadság klasszikus hazájának hivatik. Itt hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy a vallások, illetve felekezetek sui-generis eszményeiket a legszabadabban kiéljék és megvalósítsák anélkül, hogy más felekezetek érdekköreit támadóan érintenék vagy veszélyeztetnék. Az idők folyamán Erdély, egész Európában egy vallási tekintetben páratlan eszményi gyakorlatot valósított meg, ami átment az állami élet politikai vérkeringésébe is, t. i. interconfessionális magatartás mellett engedte, hogy a kultúra és a művelődés minden ágazata, a legalsótól a legfelsőbbig, confessionális legyen, ami azt jelenti, hogy Erdély egész társadalma és kulturális márvány felülete kitörhetetlenül át van érezve, hitvallások márvány ereivel. Ez a tulajdonképpen Transilvanizmus, amit sehogy sem akar megérteni a Regát s amelybe unos-untalan megbotlik a bizanti orthodoxia érdekében minden eszközt felhasználó liberális mentalitás.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A Jókai egerei.

(Folytatás és vége.)

Valamelyik reggel mindez örvendetes meglepetéssel konstatáltatott is. Hogy milyen háziasak! Milyen civilizáltak a kis szürkék! Még puha, párnázott fészkeket is építettek a kicsinyeikne. Mindenféle szövet- és pamutneműt összehordtak a gondos egérmamák erre a célra. Jókai diadalmasan bölíntgatott.

— Ugye-e, Ugye-e, hogy ép olyan társadalmi lények, mint az emberek? Hogy ép úgy háztartást visznek és a családi élet boldogságát és küzködéseit épúgy ismerik s az élet kötelességet épúgy respektálják. Sőt tán bizonyos tekintetben még jobban és tökéletesebben is.

Igen, bizonyos tekintetben. Mindenki tele volt magasztalással.

— Milyen okosak! Milyen kedvesek! Milyen szépek! És milyen diszkrétan motoszkálnak ott, szanaszét, a szekrények környé-

kény! Élvezet azt hallgatni is, éjszakánkint, a csöndes Bajza-utcában, ahol az aszfalton még a fiakkerek is csak úgy suttyomba osonnak el, hogy az ember jóformán semmit sem hall ezen a néma tájékon. Milyen jó, hogy az egerek itt vannak! Ők a városi élet igaz vivőörjei, az éjjel-nappal virrasztók, élvezők és mulatók, akik közénk is egy kis elevenséget varázsoltak.

Masa föllelkesedett.

— Hátha még egy pár patkányt szerezhetnénk hozzájuk! Milyen nagyszerű volna! Mert végre is, egér másutt is van, ha nem éppen ilyen számmal is. De patkány! Patkány.

Az eszme köztetszést aratott és természetesen napirendre tüzetett. Majd gondolkozunk rajta. Egyelőre azonban a patkányügy tárgyalása függőben maradt, mert Jókainak a Sárga rózsát be kellett fejeznie, Feszty Árpád pedig megint valami monumentális képen törte a fejét. Azonfelül pedig soireéra készültek a miniszterelnökhöz. S a toalett! Az utazás! . . . Istenem! Milyen baj is, hogy az egereket így el kell hanyagolni. Mit csinálnak majd szegények!

A soirée elérkezvén, az utolsó délután a toalettal telt el. Toalett. Igen. Itt nagy kérdés toppant eléjük: hol az entrée? A csodálatos és bájos selyemcsipkés entrée, amit Árpád művészi kószálása közben fedezett fel és talán éppen Brüsszélből hozott névnapi ajándékkul a feleségének. A női ruhaszabászat gyönyörű remekét sehelse találták. Hosszas kutatás következett a szekrények berkeiben, míg végre nagynehezen megtalálták a becses kincset, a páratlan báli álmod, ami nélkül a miniszterelnöki soiréera talán be se lehet lépni. De milyen állapotban! Alig ismertek rá. A fehér selyem entrééből, a brüsszeli remekből alig volt egyéb, mint maga a gallér, amin a szögge akasztották. Meg a gyöngygombok körül néhány tenyérnyi (női tenyér érterndő) keskeny sáv. A többi: rongy, cafat. A szörnyű titok pedig merőben világos. Semmi kétség benne: ami hiányzik, azt mind a vendég-egerek rágták és hurcolták széjjel. Az egérfészkeket a drága entrééből párnázták ki olyan puhára.

Erre aztán még a galambepéjű Jókai is megcsóválta álmodó szép fejét;

Ha mi egymás mellett már századok óta békeségben megéltünk, mint felekezetek, nem értjük, hogy mire való éppen ezen érzékeny területeken zavarni meg a békeséget? A bábeli zürzavar nem volt olyan veszedelmes, mint amilyen veszedelmes a Lepedatu-féle törvénytervezet, amelyik, ha az 51%-os majorizálással egyházi vagyonokat burkoltan az orthodox egyházak érdekében el secularizál, a lehető legnagyobb s egyben a legveszedelmesebb játékot űzi, amit valaha is a consolidáció megakadályozása érdekében Romániában kezdeményeztek. Már pedig sok mindent kezdeményeztek, ami ezt az országot a haladásban, anyagi megerősítésben, szinte évszázadokra vetette vissza, de ez a vallásügyi törvénytervezet mindeniket felülmúlja a maga borzasztó erejű robbantó következményeivel.

Mi, kisebbségek eddig is tapasztaltuk egyházi téren, hogy a preponderált orthodox egyház mellett, minden törvényes jogegyenlőség dacára is, hátrózottan mellőzve voltunk. A görög katolikus egyház már csak ezért is számíthat a legteljesebb szimpátiánkra. Mi, Gyárfás Elemér szenátorunkkal elmentésben, nemcsak elvben támogatjuk a görög kath. főpapság állásfoglalását és a kilátásba helyezett parlamenti secessió mozgalmat, hanem gyakorlati szükségből is teljes szívből és lélekkel állunk a görög kath. főpapság mellé ebben a politikai kérdésben, mert saját létfeltételeink is ezt parancsolják!

Ha kis városunk helyi viszonyait tekintjük, minden megerőltetés nélkül elmondhatjuk, hogy gör. kath. polgártársainkkal együtt egy hajóban evezünk. Az agrárkiszajátítás rendjén, míg az orthodoxok, mint preponderált felekezet, a törvényben előírt papi kánonikai kiegészítéshez játszi könnyedén hozzájutottak, addig egy gör. katolikusok, mint a kisebbségi egyházak teljesen mellőztettek. Nemcsak, hanem ráadásul a kisebbségi egyházak lelkészeinek u. n. kánonika porcióját, továbbá felekezeti iskoláink beltelkeit állandóan a kiszajátítás rémével ijesztgetik. S hogy pedig intimus részleteket

— Mégis csak várhattak volna. Legalább a soiréig.

Árpád fölfortyant.

— A bitangok! Hogy éppen az kellett nekik!

Van olyan asszonya, aki ebbe beleőrülne. De Feszty Árpádné egyszer Herczeg Ferenc mondta, hogy Jókai Róza kétféleképpen való: vagy hercegnőnek, vagy cigányasszonynak. És a legnagyobb svábnak, aki magyarnak se kisebb, ezuttal is igaza volt. Feszty Árpádné az igénye: cigányasszony, de az izlése, a jósága és főképen a nonchalance, amivel mindent csinál: az igaz, vérbeli hercegnő. S ez az igazi művészet, az élet művészete. Még pedig nem is közönséges, nem is mindennapi. Hogy az embert milliómos korában koldusnak és koldus korában milliómosnak lássák. De ehhez a művészethez csak az ért, aki a fejedelmek mesevilágában él, Harun al Rasid bagdadi csillagos sátorában. Jókaival, Fesztyvel, a Bajza-utcában, meg a Svábhegyen. Ahol olyan hazajáró lelkek kószálnak, mint Petőfi Sándor meg Laborfalvi Róza. Fesztyné csak a vállát vonogatta és nagyon nevetett a báli belépőgyászos sorsán.

is áruljunk el, leszögezzük azt, hogy ami ma nagy általánosságban divik, az nálunk egyenesen burkolatlanul üzetik az orth. egyház érdekében. Például előfordult az, hogy ref. és unitárius gyermekeket nemcsak a templomba nem engedtek járni, hanem azok vallási oktatását mirnix-dirnix az orthodox lelkész végezte minden további lelkiismeretfurdalás nélkül és amikor az illetékes lelkészek ez ellen tiltakoztak, némely tanügyi alkalmazottak azal érveltek, hogy a kulturát nem engedik felekezetieskedéssel megzavarni.

Arról meg már régen letettünk, hogy vallásügyi sérelmeinket orvosolják Bucurestiben, nem csoda hát, ha a világ protestánsainak és általában a vallások szabad gyakorlatát védelmező világ-egyesületeknek panaszos előterjesztései Romániáról megállapítják, hogy itt a gyakorlatban nem ismerik a szabad vallásgyakorlatot! — A helybeli hadi árvaház növendékei között protestánsok is vannak. Ezeket a gyermekeket azonban teljesen orthodox vallásban és román nacionalista szellemben nevelik. Ime, csak egy kis csokor Szászvárosról! Mi lesz itt az egész országban, ha Lepedatu vallástörvénytervezete törvényerőre emelkedik?

Azért a magunk részéről is felemeljük a leghatározottabban tiltakozó szavunkat a Lepedatu-féle törvényjavaslat ellen. S ha itt nem fogják meghallani tiltakozásainkat, megfogják hallani a világ vallásos Evangelical Allianceai!

G. F.

Reflexiók

Dr. Hans Otto Roth képviselő nyilatkozatához.

A „Brassói Lapok“ folyó hó 17-iki száma első helyen hozza a romániai kisebbségek együttműködésének dr. Roth képviselő által felvetett eszméjét. Csodálkozom, hogy amióta részünkre, kisebbségek részére kitört a szabadság, képviselőink nem érezték úgy igazában a szükségességét annak, hogy egyazon célt kitűzve, egyazon „Plattform“-on küzdjék ki azt, ami az alkotmányban és a mindenféle békeszerződésben amugy is biztosítva lett, de amit a mindenkori kormányok éppen azért, mert hatan hat felé rohantunk, egysze-

— Mit tehetnek arról a szegény egerek! Mi voltunk a hibások nem ők. Ha már élelemmel ellátuk, ők joggal várhatták, hogy ágyneműt, fészket is kapjanak. Számítottak is rá, bizonyosan. Nem adtunk. Hát kerestek maguknak. Igazuk van.

És entrée nélkül ment a miniszterelnöki soiréera. És entrée nélkül is hercegnő volt: Feszty Árpádné, Jókai Róza. És másnap készített az egereknek ruhára és fészkekre valót is. Mert hiszen másik brüsszeli entréet hiába kerestek volna. A szegény kis egerek!

Lőrinczy György.

— Hány kilométert gyalogol egy pincér kiszolgálás közben. Debrecenben az Arany Bika szálloda főpincérének a zsebébe tettek egy órásmester speciális szerkezetét, amely pontosan megmérte, hogy a főpincér 12400 lépést tesz naponta, amely kilenc kilométernek felel meg. A kiszolgáló zsebében 34200 lépést mutatott a szerkezet, amely 26 kilométernek felel meg.

rően ignoráltak és nem teljesítettek. A szászok a maguk módja, mi magyarok a mi szájunk ize szerint véltük elérhetni célunkat.

Voltunk és vagyunk sokan, akik törhetetlen önfejjéssel ragaszkodtunk azon felfogáshoz, hogy Romániában teljesen mindegy, mely kisebbséghez tartozunk, egyformán kisebbségek vagyunk, egyformán helyezték nyakunkra azt a kalodát, mely mindnyájunkat szorít. Hogy a szászoknak kisebb nyakszorító, nekünk nagyobb és belül szeggel bélelt jutott, az nem változtat közös sorsunkon. Egy tettenetes nagy hibában szenvedtek kisebbségi képviselőink, abban ugyanis, hogy azt vélték, hogy az angol alsóházban ülnek.

A multakon tépelődni oktalan dolog, abból csak a tanulságot jó levonni. Végre, éppen tiz szomorú esztendő után, kipattant a szikra, felvetődött az eszme: összefogni! Áldott legyen az a honatyai koponya, amelyben nagy nehezen megszületett az eszme. Már most aztán csinálják is meg azt, amit éppen tiz évvel ezelőtt elmulasztottak. Nem politikusnak való az, aki „hja, ha tudtuk volna, másképp csináltuk volna“ frázissal mentegődzik. Egy politikus előre látó, vagy ha nem, akkor nem politikus. Egy képviselő az összesekért van, nem saját magáért. Már pedig nekünk a „Népnek“ már régen az a kívánságunk, hogy mi, kisebbségek valamennyien együttműködünk. Ellensége a saját fajának, aki az együttműködés eszméje ellen van. Félre az ilyen ellenséggel. De félre azokkal is, akik a „Népet“ csak a választások alkalmával látják s olyankor is csak addig, amíg a „Népnek“ a vállát tettetett jóindulattal megveregetik.

Aztán nem kell félni! Világámitó, aki azt mondja, hogy a román többség ellenzi egyenjogúságunkat. Ezt a famát azok találták ki, akik ebből élnek, akik véres verejétkkel szerzett és befizetett adófilléreinket elsikkasztják, elsáfarkodják. Azoknak érdeke nemzetiséget nemzetiség ellen, románt nem román ellen és megfordítva, uszítani. Hogy mi, a kisebbségi és többségi „Nép“ nagyszerűen megfőrünk egymás mellett, azt román is, kisebbségi is jól tudja, csak éppen az ugynevezett vezetők nem. Az ellenkezőjét állítani és akarni: üzlet, akárki akármit mond is, üzlet az a kisebbségi és a többségi „Népnek“ a bőrében.

Vajha dr. Roth eszméje testet is öltene, vajha összeforradhatnánk nagy, erős ölelésben, hogy így együtt megtaláljuk a közös utat, melyen haladva jobb jövő virrad majd népeinkre.

ALPHA.

Pár szó a város uraihoz!

Két orvos, egy sebész és egy belgyógyász, felismerve a mai betegvilágban azt az elsőrendű szükségletet, mely egy kórház felállítása a város és nagy környékének életében jelent, nem riadva vissza az anyagi áldozatoktól s az ezzel járó munka többlettől, megteremtettek egy kis 16 ágyas, a kor igényeinek teljesen megfelelő magánszanatóriumot. Alig két heti sokat ígérő működés után dr. Nendwich, mint ismeretes, hirtelen meghalt. Dr. Sváby törhetetlen szorgalma azonban leküzdte ezt az első fájdalmas akadályt is és sikerült dr. Roth gyulafehérvári sebész-főorvossal egy oly irányu megállapodást létesítenie, mely lehetővé tette a szanatórium további áldásos működését. Eddig rendben is volna minden. A szanatórium tele van s egymás után két halaszthatatlan esetben azt is megmutatták a vezetők, hogy mennyire életbevágóan fontos, hogy él is ez pompás kis intézmény, mert segítség nélkül bizony ma két emberélettel kevesebben volnának. De eb-

ben az esetben nem elég a dicsérő szó. Nem elég konstatálnunk azt, hogy milyen szerencse tudunk azt, hogy vannak kik segíteni tudnak a szenvedőkön, hogy van egy kórházunk, hogy nem kell messze idegenbe elutazni, ha már úgy adatott, hogy szenvednünk kell. Itt segíteni, támogatni kell ezt a szanatóriumot, hogy fejlődhessen, hogy ide vonzon messze környékről mindenkit, ki segílyre, gyógyulásra szorul. Minden megadott ennek a városnak, hogy központja legyen egy ilyen egészségügyi intézménynek.

Kitűnő levegője, elsőrangú klímája, szép fekvése predesztinálja arra, hogy ha már ipara, kereskedelme a multnak büne miatt nem tudott vezető szerepet a megyében magának kivívni, ilyen irányban legyen közponja Aradtól Nagyszebenig mindenkinek, ki erre szorul. Kétségtelen, hogy maga a város felült költségvetésének romjain keseregve, ma nehéz helyzetben van, mindazonáltal még ma is állanak rendelkezésére oly segítő eszközök, melyek lényegesen hozzájárulhatnak a szanatórium terheinek csökkentéséhez s így a kezdet nehézségeinek eliminálásához. A város nem a tulajdonos orvosokon segít, hanem a szenvedőkön. Nem érdemtelenekre pazarolná bőkezűségét, hanem lehetővé tenné, hogy a szanatórium árai csökkenve, hozzáférhetővé váljon az, a kevésbé tehetősök részére is.

Fában és villanyban nyújtott kedvezmények, a városi adónak csökkentése, e kompenzációk nélkül nyújtandó támogatások mind jelentős tényezők egy ilyen intézmény háztartásában, viszont a városra nézve nem jelent ezek nyújtása különlegesebb anyagi megterhelést. A város ily formában megnyitvánuló támogatása elismerését jelentené az orvosok érdemeinek is, kiknek kivétel nélkül hálával tartozunk nagy és önfeláldozó munkájukért. Ismerjék hát fel a tanács urak e kérdésnek nagy horderejű és messzemenő jelentőségét és adjanak két kézzel, mert: „Bis dat, qui cito dat.” R.

Lövöldöző szökevény.

Öt revolverlövessel akarta az üldöző rendőröket ártalmatlanná tenni.

A szászvárosi rendőrséget egy szinte végzetes kimenetelű bűnügy állítja most az érdeklődés központjába. Az eset szokatlan izgalmat keltett egész városszerte, mert a rendkívüli bűnügy izgalmas lepergése, egyenesen beleillik a büzhödt nagyvárosi apacstanyák, vagy a halálosan komoly bandita üldözések filmre kívánczó, izgalmas légkörébe. Derék és minden dicséretre érdemes rendőrségünk éberségének és lélekjelenlétének köszönhetjük, hogy ember életben kár nem esett ebben a revolveres bandita harcban.

Az eset úgy kezdődött, hogy hamvazó szerdán, a késői délutáni órákban a „Korona”-szálló bérlője, a rendőrséget figyelmeztette, hogy egy ismeretlen fiatal ember nem tudja magát igazolni és egész viselkedése gyanút keltő. A bérlő figyelmeztette a rendőrséget, hogy az ismeretlen egyén bezárkózva szobájába, sok mindenfélét elégethetett a kályhában, mert noha fát nem kért, mégis tüzelt és a kályha tűz penetráns szagot árasztott a szálloda folyosójára. Az illető magát hol utazónak, hol pincérnek adta ki.

A rendőrségről Triff komiszár és Dávid Danilla rendőr siettek azonnal a Koronába s az éppen megugrani akaró fiatal embert igazolásra szólították fel, majd letartóztatva kény-

szerítették, hogy csomagjaival a rendőrségre menjen. Alig haladtak egy pár lépést azonban, az ismeretlen fiatal ember, a Korona sarkán ledobta csomagjait s hirtelen futásnak eredt. Triff komiszár és a rendőr tüstént a szökni akaró után vetették magukat s mikor a Boér mészárszék előtt utólérték, a szökevény kirántotta zsebéből revolverét és Dávid Danilla rendőrré sütötte. A golyó szerencsére nem talált s a derék rendőr sem vesztette el lélekjelenetét, mert pillanat alatt oldalra ugorva, a másodszori lövés elől, teljes erővel vetette rá magát hátulról, a lövöldöző szökevényre, ki ekkor Triff komiszárra sütötte el a második lövest. Az elszánt gazember még ekkor sem akarta megadni magát, hogy a háturól átkaroló rendőrt ártalmatlanná tegye, kétszer hátrafelé lőtt, de az összeropantó szorítás miatt, karjával hátrafelé biztosan célba nem lőhetett.

A négyszeri sikertelen lövés után még egy ötödiket is leadott egy oldalt kerülő csendőrmesterre, ki kardjával akarta a lövöldöző kezéből a revolvert kivenni, de ez a golyó is célt tévesztett. Többet már nem lövöldözhetett, mert a töltés is elfogyott a forgópisztolyból, de meg a derék David Danillának is segítségére siethetett Triff komiszár és végleg ártalmatlanná teheték a veszedelmes, mindenre elszánt haramia-félét. Erősen megköttözve a rendőrségre vitték, hol most már magyar katonaszökevénynek vallotta magát. Valószínű, hogy tagja valamelyik veszedelmes rablóbandának, mert betört szerszámokat is találtak nála. A rendőrség megindította a legszélesebbkörű nyomozást. Ha tovább is katonaszökevénynek mondja magát, Szebenbe kísérik a 18-ik divízió katonai törvényszékhez, mint a katonaszökevények ügyében illetékes hadbírószághoz.

HIREK.

Háromszor jaj a részegeknek.

Adatik tudtára mindazoknak, akik ha eddig még nem tudták, hogy a közel napokban életbe lép egy már régen megjelent, de eddig a hatásköri diferenciák miatt ki nem hirdetett miniszteri rendelet, mely büntetéssel és nyilvános megbélyegzéssel sújtja mindazokat, kik mélyen, hosszan és gyakran nézve be a pohár fenekére, ingadozó lábakkal hajókáznak végig a város utcáin. Jaj azoknak, kik ilyen állapotban a

rend éber öreinek szeme elé kerülnek s az ör éber szemeit be nem hunyva, megállapítja rajtuk, hogy sörnek, bornak, pálinkának áldozva vesztették el egyensúlyukat és embertársaiknak becsülését. Jaj azoknak, mert a súlyos pénzbüntetésen kívül, felkerül nevük a szégyentáblára, melyet most gyalulnak felsőbb parancsra s bizonyára örömmel a helybeli asztalosok. Fel fog kerülni kivétel nélkül mindenki, tekintet nélkül állására és korára, családi és nemzetiségi voltára. Felírják majd a részeg családi apát, hogy gyermeke pirulva olvashassa, fel a városatyát, hogy a város kacaghassa, fel a férj uramat, hogy felesége örüljön neki, a tanító bácsit, tanítványai mulattatására, az ifjú embert, hogy mamája kedvencében gyönyörködhesse, a mestert, hogy az inasok kuncogjanak rajta, a csalogott szerelme, hogy szerelme még jobban megutálja, az elkeseredőt, hogy másnap még több oka legyen elkeseredettnek lenni, egyszóval mindenkit, mert az állam talpköve a tiszta erkölcs s ez oly szent jószág, melyet egyedül az alkohollal bűnözők megszegyenyítése kell nyilván, hogy megmentse s megtartsa szüzi tisztaságban. Csodaszép világ lesz e miniszteri rendelet nyomán s megváltozik a világ. A sikasztó nem fog sikkasztani, hivatalnok baksist elfogadni, nem lesz drágítás, lesz szabad választás, megbukik a kormány, jöhozz jutnak a kisebbségek, szóhoz a nemzetiek, kibékülnek a görög katolikusok s egyformán dédelgetett vallások lesznek a gör. kel. és ev. ref. Szóval beáll a konszolidáció s ha föld nem fog lábaink alatt többet mozogni, boldog megelégedésben fogunk éldegélni. Részegesek tehát vigyázatok egy ország szeme csügg rajtatok!

— A kaszinó március hó 3-án megtartandó teremavató estélyére már nagyban folynak az előkészületek. Ekkor fog bemutatkozni az új férfikar is Faragó Endre vezetése mellett. Az újjávarázsolt terem a legszebb messze környéken, egymagában látványosság. Helyek biztosítása kizárólag a Szöllősy üvegkereskedésben eszközölhető f. hó 29-től.

Március 3.

szombat, 20 és fél óraker műsoros teremavató a Kaszinóban.

A kaszinó szinpadának vas függönyén reklámcélokra még pár négyzetméter bérelhető. A bérlés időtartama két év. A hirdetések ára egyszer s mindenkorra nagyság szerint 1000 500 és 250 leu. Bérelni lehet Faragó Endre kaszinói igazgató urnál.

— Vaida-Voivod Sándor, a nemzeti parasztpárt egyik illusztris vezére f. hó 21-én városunkban időzött. A „Central”-szálló termében a helyi és vidéki tagozatok kiküldöttei üdvözölték, majd ő ismertette a jelenlegi helyzetet, kitartásra buzdítva párhiveit. Szerdán reggel folytatta útját Kolozsvárra.

— Halálozások. Brassay Dódi élete 20-ik évében hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. A kérélihetetlen halál letépte ezt a szép virágot kit özvegy édesanyja s kiterjedt rokonsága sirat. — Gáspár József nyug. földmives isk. igazgató, ki hosszú éveken keresztül a gyógyi földmivesiskolának volt tevékeny igazgatója 74 éves korában meghalt.

AUTO-RENAULT

A jelenkor legjobban készített és legolcsóbb európai gyártmányú autója. Tartós, nagy ellenálló képességű, gazdaságos, kevés benzin és olaj-fogyasztása miatt.

Részletfizetési kedvezmény!
Megtekinthető:
AUTO-RECORD
M. VIZHÁNYÓ
a Hunyad és Alba Inf. (Alsófehér) megyék egyedélárusító autókereskedelmi vállalatnál
ALBA-IULIÁN. 7—10

— A tartalékos tiszték E. 1. mintájú igazolványának láttamozása tárgyában a városi tanács közli az érdekeltekkel, hogy a láttamozás a hunyadmegyei kiegészítő kerületben március 1-én kezdődik s tart a hónap végéig. Minden tartalékos tisztnek alkalmazkodni kell az E. 1. mintájú igazolvány 6. szakaszában foglaltakhoz, akinek pedig ily igazolványa még nincsen, érdeklődjék és tudja meg a tudnivalókat azoktól akiknek ez igazolvány már birtokában van, mert jelentkezniök azoknak is kell, akiknek még nincs meg az E. 1. igazolványuk.

— A szászvárosi ipartestület március hó 11-én d. u. 3 órakor, saját helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre a testületi tagok ez uton is meghívotnak.

— A sorozó bizottság működési terve Hunyadmegyében. A működés kezdete. Brádon márc. 1-én, tart 6-ig. Következnek Körösbánya márc. 7—9, Dobra 11—12, Marosillye 14—16, Déva 18—21, Piski 23—24, Vajdahunyad 26—28, Várhely márc. 30 április 1, Hátszeg ápr. 3—5, Cluj ápr. 18—19, Petrosény ápr. 21—27, Algyógy máj. 2—4, Szászvárosi járos és pedig Kudzsiron máj. 6-án a következő községek: Alkenyér, Balomir, Romosz, Romosel, Felkenyér, Vajdej, május 7-én, Kudzsir, Bencenc, Gyalmár, Piskinc, Szászvároson május 9-én a következő községek: Nagydenk, Kisdenk, Grid, Magura, Kisoklos, Martinesd, Lozsád, Tamáspatak, Tormás, Répás, Alsóvárosviz, Bucsum Kosztésd, Gredistye, Felsővárosviz, Ludesd; máj. 10-én Szászvároson a következő községek: Berény, Szereka, Tordos, Perkász, Paad; 11-én Szászvároson a következő községek: Szászváros város, Kasztó, Magurény, Sebeshely. Föntartott napok, melyeken a sorozó bizottság az alaki hibák miatt előbb elutasított s újra kiegészítve beadott kérvényeket tárgyalja: Brádon máj. 12-én, Körösbányán máj. 13, Dobrán és Marosillyén máj. 14-én Déván és Solymoson máj. 15-én, Vajdahunyadon és Piskiben máj. 16-án, Hátszegen máj. 17-én, Várhelyen és Pujon máj. 18-án, Petrosényben máj. 19-én, Algyógyon máj. 20-án, Szászvároson máj. 21-én. A családfentartói kedvezményre igényt tartók el ne mulasszák idejében beszerezni mindazokat az okmányokat, melyeket kifüggesztett hirdetményekben felvannak sorolva. Akik katonai szolgálatra nyilvánvaló alkalmatlanok, a mentességi okmány kiadhatása céljából tartoznak a sorozó bizottságnak fényképüket 2—2 példányosan benyújtani.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva. Gőzfürdő hölgyeknek március hó 1-én és 15-én csütörtöken délután.

— Tizezer leu értékig engedély nélkül vihető ki deviza. A pénzügyminisztérium a deviza ellenőrző hivatallal és vámvezérgazgatósággal egyetértően rendeletet adott ki, amely újlag szabályozza a devizák kivitelének kérdését. A rendelet értelmében csekkek és hitellevelek, amelyeket a deviza ellenőrző hivatal láttamozott, minden korlátozás nélkül kivihetők az országból. Az ilyen csekkek és hitelleveleket a tulajdonos személyesen magával viheti, vagy postán küldi külföldre. A pénzügyminisztérium a különleges engedély nélkül kiszámítható készpénzt 3000 leuról 10,000 leura emelte fel, ez az érték azonban csak külföldi valutában vihető ki. Az effectív leu kivitele a pénzügyminisztérium speciális engedélye nélkül továbbra is szigo-

ruan tilos marad. A rendelet a vámtarifa 857. szakaszát továbbra is érvényben tartotta, amelynek értelmében sorsjegyek, bármilyen érmeke részvények, kötelezvények és azok szelvényeinek, legyenek azok külföldiek, vagy romániaiak, amennyiben azokat a romániai tőzsdéken nem jegyzik, szigorúan tilos. A tulajdonos kérésére azonban a vámhivatalok az importálni szándékozott értékpapírok egy példányt kötelesek beküldeni a vámvezérgazgatósághoz, mely esetről-esetre dönt.

— **Mit fogyasztott el városunk a múlt évben.** Levágásra került 464 drb. nagy marha, 975 drb. borju, 975 drb. sertés, 934 drb. juh és kecske, 871 drb. bárány. Az állatvásár felügyelőjének múlt évi kimutatása szerint gazdát cserélt 262 drb. ló, 7475 drb. marha, 5802 drb. disznó, 1071 drb. juh és kecske.

— **Helyreigazítás.** Az ipartestület f. hó 11-én rendezett nemzetközi mulatságára felülfizetők névsorából, melyet múlt számunkban közöltünk, tévedésből kimaradt P. Androne ur 100 és D. Jurca ur 200 leues adománya. P. David adománya 80 leu volt s nem mint közöltük 800 leu.

Köszönetnyilvánítás.

Ha nagy bánatomban, mely hűséges életársam halálában ért, valamiben felemelő vigaszt találhatok: az a jó Isten erősítő kegyelme mellett, csak abban a meghatározott részben lehet, mely már előre vigasztaló látogatásokban, aztán a temetésen való megjelenésben, testületek és egyesek részéről nyilatkozott meg.

Fogadják ezért a résztvevő egyházak, ezek vezetői, tagjai és minden egyesületei, intézményei és bármely hitű és nemzeti egyesek, akik drága halottunkról és rólam megemlékezni szivesek voltak, a leghálásabb köszönetemet. Magam és a mindkét részről való rokonság nevében.

Szászváros, 1928. febr. 19.

Kétes Sándor.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy esedékessé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére postafordultával beküldeni sziveskedjenek. Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

Cenzurat: de pretorul Dămian.

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év február hó 26-án délután 4 és este 8 órakor:

Sámson

Luciano Albertini legújabb, legszenzációsabb filmje:

Rinaldó Rinaldinni.

A legizgalmasabb kalandor-dráma.

Gyönyörű tájképek, idegfejtő jelenetek, érdekes meseszöveg, modern részletek, romantikus jelenetek.

Rendes helyárak!

Értesítés! A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy egy elsőrendű hölgy-fodrásznot alkalmaztam. Becses pártfogást kérve vagyok tisztelettel: **Wachel Frigyes** fodrász. 95 1—3

Tanuló - leányok fölvételnek

Zalányi Berta női-kalap szalonjában Szászvároson. 91 2—3

Női divat-szalont nyitok folyó év március hó 1-én Str. N. Filipescu 5. szám alatt, (az uszodával szemben) mely a legmagasabb igényeket is kifogja elégiteni. **Posdina Maria.** 90 2—3

Üzleteladás. 64 éve fennálló üzletemet, előre haladt koromra való tekintettel, eladom vagy bérbeadom. Érdeklődőknek bármikor rendelkezésére áll **Preisich Jakab** cégtulajdonos. 92 2—3

Eladó egy fürdőkád. Megtekinthető a könyvnyomdában.

Uj gramophon-lemezek nagy választékban érkeztek, **Jókai összes művei** megvételre kerestetik a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papírüzletében.

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csak a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetése olcsók!